

מנחם בגין הביא השבוע את

הנשיא רוזוולט כדוגמה להצלחתו של

מנהיג חולה. האמת היתה שונה.

ייתכן כי ביגלל מחלתו גרם רוזוולט אסון

החולה

שפיטפס

את

השולום

האיש בשיאו: רוזוולט בתמונתו המפורסמת ביותר

כאדם בעל כושר גופני מצויין, דבר שמצא את ביטויו גם בעיסוקו הרב בשיטת מיפרט שיות, בשחייה ובגולף. הוא היה כה קנאי לכושר הגופני, עד כי שיכנע את חברי הממשלה ב־1917 לעבור קורס של אימונים גופניים. כתוצאה מכך לקה אחד השרים בהתקף לב.

בינתיים התקדם גם בקריירה שלו. ב־1910 נבחר לסנאט של מדינת ניו יורק. כעבור שנתיים נבחר מחדש, למרות שבעת מערכת הבחירות היה חולה בטיפוס. במרס 1913 התמנה כסגן־שר לענייני חיל־הים, מה שהלם את אהבתו לספינות ולים. ב־1920 היה מועמד המיפלגה הדמוקרטית לתפקיד סגן־הנשיא, אך בבחירות אלה ניצחו הרפובליקאים.

סדיפולדה מגושמים, וניראה כאדם המהלך על קביים. בתקופה שבה עדיין לא נהגו לאפשר לנכים לחיות כאנשים נורמלים, היתה בחירתו ניצחון של כוח האישיות, השיכנוע והביטחון־העצמי. הוא יצר לעצמו דימוי של חיוניות גופנית ונפשית, ששיכנע גם את הנוטים לפקפק.

ניצחון זה מופלא שיבעתיים, לאור ה־עובדה שרק 11 שנה לפני־כן הסתובב וודרו וילסון בבית הלבן על כיסא־גלגלים, והשאיר אחריו זיכרונות עגומים ביותר (העולם הזה 2133).

על אף נכותו הגופנית, היה רוזוולט מועמד מזהיר. הוא היה בן למישפחה אצילה, נולד עשיר ובר־מזל, ובכל־זאת לא הקדיש את חייו לשעשועים. היתה לו קאריירה פוליטית מגוונת, כסנאטור וכמושל מדינת ניו־יורק, וכסגן־שר לענייני חיל־הים.

הוא נבחר לנשיאות ב־1932. על רקע שואה כלכלית לאומית, מיליוני מובטלים הציפו אז את ארצות־הברית. ייתכן כי המדינה הנכה בחרה באיש הנכה, מפני שהערצה את הדרך שבה התגבר הוא על נכותו, וקיוותה כי אדם ששיקם את עצמו יהיה מסוגל לשקם את המדינה כולה.

בצעירותו היה רוזוולט בעל כושר נור־מלי. הוא לקה במחלות ככל האדם. במשך כל חייו סבל מדלקות באף, בגרון ובסינוס־סיים. בבית־הספר לקה בשנית. התקף מש־פיל של אדמת מנעה ממנו להצטרף אל חבריו לכיתה, ולהתנדב למילחמה האמרי־קאית—ספרדית.

בשנת 1905, בהיותו בן 23, נשא לאשה את קרובת־מישפחתו אלינור, ובירחי־הדבש שלהם באירופה לקה בכמה התקפים חמורים של מחלה, אורטיקריה, שאותה ייחסו לכינים או לייזן לבן. כעבור שנתיים גילתה אשתו, להרדתה, כי הוא מהלך בשנתו, והיה עליה לגרור אותו מחלון חדריה־שינה לבל יכולע לו. ב־1912 לקה בטיפוס, וטען לאחר־מכן שלקה בו פעמיים, וכי מחלה זו גרועה פחות מפארא־טיפוס. מחלה מסוג שונה לגמרי, שגם בה לקה. ב־1915 עבר כריתת־התוספתן וב־1918, בעיקבות שירות קצר בחזית צרפת, חלה בדלקת־הריאות.

תצלומים מאותה תקופה מראים אותו

הבריאותי של ראשי־שילטון, בכל הומנים. זוהי פרשה מרתקת, וראוי היה לדון בה בהרחבה — גם לולא העלה אותה בגין עצמו.

נשיא נכה

למדינה נכה

ב הורדתו של רוזוולט, בשנת 1932, היתה ניצחון של שיקום גופני ומדיני. כי כתוצאה מהתקף של שיתוק־ילדים בשנת 1921, היה רוזוולט משותק בחלק התחתון של גופו. הוא נע בכסדות, בעזרת

ב דבריו הנרגזים נגד התוקפים את כושרו הגופני לעמוד בראש־הממשלה, הזכיר מנחם בגין השבוע את שמו של פרנקלין דלאנו רוזוולט. הנשיא ה־32 של ארצות־הברית. בגין אמר, במרירות, כי רוזוולט נבחר לתפקידו וכיהן בו למרות שהיה מרותק לכיסא־גלגלים, וכי העם האמריקאי לא ראה בכך כל פסול.

נראה כי בגין מודע רק לצד החיצוני של פרשת בריאותו של רוזוולט, וכי הוויכוח הנטוש בחוגים רפואיים על פרשה זו אינו נהיר לו. אחרת היה נמנע, אולי, מלהעלות את הפרשה, שיש לה השלכות מרחיקות־לכת על כל הנושא של המצב

האויפוריה

של הנשיא

ה מחלה שתקפה אותו ב־1921, בי היותו בן 39, היתה מוכרת לו היטב. מזה שנים אחדות גילה עניין בלתי־רגיל במחלת שיתוק־הילדים (פוליומיאליטיס), אולי מתוך דאגה יתירה לילדיו.

בחודש אוגוסט, בעת חופשה, אחרי יום של עיסוק גופני מפרך ביבשה ובים, שבה היה נתון לחום הקיצוני של דליקת־יער ולמים הצוננים של הים, לקה בהתקף של חום גבוה, כאבים ואובדן־תנועה.

הרופא המקומי קרא למומחה מפורסם, ששהה בקירבת־מקום, להלה קבע תחילה שזו טרומבוזיס של עמוד־השדרה, ולאחרי־מכן שזוהי דלקת של עמוד־השדרה. לי קביעה זו צירף חשבונו על סך 600 דולאר — סכום אגדי אז. רק כעבור כמה ימים קבע רופא אחר, שרוזוולט לקה בשיתוק־ילדים.

הוא ניהל קרב כפול: האחד למען שיקומו הגופני, השני נגד אמו, שרצתה כי יפרוש מן החיים הציבוריים ויחיה כנכה באחוזותו הכפרית.

היה מנוי וגמור עם רוזוולט להתגבר על תוצאות מחלתו. והוא הצליח באופן מזהיר. מובן שחדל לשחק גולף, אך הוא התמיד בשחייה, והצטיין בה. כבר בשנת 1924 חזר לאיתנו במידה מספקת כדי לחזור לחיים הפוליטיים. הוא ניהל את

לפני השיחוק: רוזוולט (שלישי מימין, ב־1913)